

بازگرداندن مهاجران؛ شمشیر دولبه

سیاست بازگرداندن مهاجران غیرقانونی، اگر بدون برنامه اجرا شود، تبعات اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای برای کشورها ایجاد می‌کند

کودکان مکزیکي با عکس اوباما خواستار عدم دیپورت مادرشان از آمریکا هستند

اخراج دسته‌جمعی مهاجران غیرقانونی یکی از چالش‌های اساسی کشورهای مهاجرپذیر در سال‌های اخیر است. افزایش تنش‌های بین‌المللی، جنگ‌ها و بحران‌های اقتصادی موجب شده شمار مهاجران و پناهندگان در سطح جهان رو به رشد باشد و بسیاری از دولت‌ها به دنبال راهکارهایی برای مدیریت جریان‌های مهاجرت باشند. با این حال، سیاست‌های اخراج، به ویژه زمانی که بدون برنامه‌ریزی دقیق و جامع اجرا شوند، می‌توانند به جای کاهش مشکلات، پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و انسانی گسترده‌ای به همراه داشته باشند.

تمرکز طولانی‌مدت بر اخراج مهاجران

اخراج‌های اجباری مدت‌هاست که بخش مهمی از سیاست‌های مهاجرتی کشورها را شکل می‌دهد. ایالات متحده در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۴، بدون احتساب دوران همه‌گیری کرونا، بیش از هفت میلیون اخراج ثبت کرده است. کشورهای عضو اتحادیه اروپا نیز بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۱ بیش از ۲.۲ میلیون بازگشت، شامل بازگشت‌های اجباری و داوطلبانه داشته‌اند. عربستان سعودی از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ حدود ۵۰۰ هزار مهاجر اتیوپیایی را اخراج کرده و پاکستان نیز تهدید به اخراج جمعی افغان‌ها کرده است، که در سال

گذشته بیش از ۶۵۰ هزار نفر بازگشت داده شدند.

این آمار نشان می‌دهد که اخراج‌ها تنها محدود به کشورهای غربی نیست و حتی کشورهای منطقه‌خاورمیانه و آسیای جنوبی نیز به شکل گسترده از این سیاست‌ها بهره می‌برند. چنین اقداماتی، علی‌رغم اهداف اعلام‌شده، پیچیدگی‌های اقتصادی و اجتماعی زیادی ایجاد می‌کند و اثرات آن در کوتاه‌مدت و بلندمدت متفاوت است.

سیاست‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت

کشورها معمولاً دو نوع سیاست اخراج را دنبال می‌کنند: کوتاه‌مدت و بلندمدت. برای نمونه در آمریکا، سیاست کوتاه‌مدت چهار ساله، سالانه حدود ۱۰ درصد مهاجران غیرقانونی را هدف قرار می‌دهد تا سطح مهاجرت غیرقانونی به حداقل برسد. سیاست بلندمدت ده ساله نیز به دنبال حذف کامل مهاجران غیرمجاز و جلوگیری از ورود مهاجران جدید است. در هر دو سناریو، قوانین مربوط به کارگران قانونی بدون تغییر باقی می‌ماند.

کارشناسان اقتصادی بر این باورند که اخراج گسترده مهاجران، اغلب منجر به کاهش تولید ناخالص داخلی، کاهش موجودی سرمایه، کاهش ساعات کار و مصرف می‌شود. دستمزد کارگران ماهر به مرور کاهش می‌یابد، در حالی که دستمزد کارگران کم‌مهارت مجاز ممکن

است افزایش یابد. با این حال، هزینه‌های اجرایی اخراج، کاهش درآمد مالیاتی و کسری بودجه، به ویژه در ده سال نخست، بار مالی سنگینی بر دولت‌ها تحمیل می‌کند. برای مثال، تخمین زده می‌شود که برنامه اخراج دائمی مهاجران غیرمجاز در آمریکا در ۱۰ سال نخست بالغ بر ۹۰۰ میلیارد دلار هزینه داشته باشد.

پیامدهای اقتصادی و بازار کار

اخراج مهاجران غیرمجاز به ویژه بر نیروی کار کم‌مهارت و مراقبت‌های خانگی تأثیرگذار است. بسیاری از خانواده‌های آمریکایی، برای مراقبت از کودکان خود به کارگران مهاجر غیرقانونی وابسته‌اند. کاهش نیروی کار مهاجر، هزینه خدمات مراقبتی را افزایش داده و مشارکت نیروی کار محلی، به ویژه مادران تحصیل کرده، را کاهش می‌دهد. این اثرات نشان می‌دهد که سیاست اخراج، به جای بهبود شرایط اشتغال برای بومیان، می‌تواند بار اقتصادی و اجتماعی آنها را افزایش دهد.

در کشورهای دیگر نیز الگوهای مشابه مشاهده شده است. در اروپا، اخراج مهاجران غیرمجاز می‌تواند منجر به کاهش تولید ناخالص داخلی و افزایش فشار بر سیستم رفاه شود، زیرا بسیاری از خدمات کم‌مهارت، همچون کشاورزی، مراقبت‌های خانگی و خدمات ساختمانی، به

نیروی کار مهاجر وابسته‌اند. کاهش این نیروی کار، قیمت خدمات و کالاها را افزایش می‌دهد و فشار اقتصادی را بر جمعیت بومی سنگین‌تر می‌کند.

پیامدهای اجتماعی و انسانی

بازگشت اجباری مهاجران، نه تنها بر خود مهاجران تأثیر می‌گذارد، بلکه خانواده‌ها و جوامع مبدأ آنها را نیز درگیر می‌کند. بسیاری از اخراج‌شدگان با بدهی، مشکل در یافتن شغل و انگ اجتماعی مواجه می‌شوند. این شرایط، افزایش آسیب‌پذیری و حتی رشد جرایم خشونت‌آمیز در جوامع مبدأ را به همراه دارد و می‌تواند مهاجرت‌های جدیدی را تحریک کند، که اهداف اولیه سیاست‌های اخراج را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

در کشورهای آمریکای لاتین، اخراج‌ها پیامدهای اقتصادی منفی قابل توجهی داشته است. در السالوادور و مکزیک، بازگشت اخراج‌شدگان باعث کاهش دستمزدها و افزایش رقابت میان کارگران شده و اثرات منفی بر آموزش و تحصیل کودکان باقی گذاشته است. بسیاری از این افراد به جای حمایت مالی خانواده‌ها، با بدهی و فشار اقتصادی بازمی‌گردند و وضعیت آنها موجب انگ اجتماعی و انزوا می‌شود.

اثرات بازدارنده محدود

سیاست‌های بازدارنده مهاجرت، شامل سخت‌گیری مرزی و اخراج، ممکن است در کوتاه‌مدت تأثیری محدود بر کاهش مهاجرت‌های غیرقانونی داشته باشد. با این حال، مهاجران اغلب استراتژی‌های خود را تغییر می‌دهند و به مسیرهای پرخطر روی می‌آورند یا وابستگی بیشتری به قاچاقچیان پیدا می‌کنند. این امر باعث می‌شود که جمعیت مهاجران غیرمجاز در کشور مقصد کاهش نیابد و حتی افزایش یابد.

مطالعات نشان می‌دهد که تهدید اخراج ممکن است برخی مهاجران را در کوتاه‌مدت منصرف کند، اما اثرات طولانی‌مدت محدود است. مهاجران غیرمجاز اغلب روش‌های جدیدی برای ورود و اقامت پیدا می‌کنند و در نتیجه، سیاست‌های سختگیرانه ممکن است به جای کاهش مهاجرت، الگوهای آن را پیچیده‌تر کند.

پیامدهای بین‌المللی و ژئوپلیتیکی

تمرکز شدید کشورهای مقصد بر کنترل مرزها و اخراج‌ها، روابط بین کشورها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. پذیرش مهاجران اخراج‌شده توسط کشورهای ثالث، مانند پاناما و رواندا، با چالش‌های قانونی و انتقادات حقوق بشری مواجه شده و هزینه‌های قابل توجهی بر کشورهای مبدأ و مقصد تحمیل می‌کند. افزایش بازگشت اجباری مهاجران یا کاهش اعتماد کشورهای می‌مانند مکزیک و دیگر کشورهای آمریکای لاتین به ایالات متحده همراه بوده است.

جهان

۱۳

A T I Y E N O

خبر

شناسایی کلاهبرداران از نظام‌رفاهی سوئد

اداره کارایی عمومی سوئد اعلام کرد از پاییز امسال تماس با حدود ۴۰۰۰ دریافت‌کننده مزایای بیکاری را که با استفاده از آدرس‌های اینترنتی خارجی شناسایی شده‌اند، آغاز می‌کند؛ اقدامی که ممکن است به قطع مزایا یا بازپرداخت مبالغ منجر شود. این اداره برای جلوگیری از کلاهبرداری در نظام رفاهی، شروع به بررسی آدرس‌های پروتکل اینترنت (IP) کاربران پورتال کارایی کرده است. طبق قانون، افراد دریافت‌کننده مزایای بیکاری باید در داخل سوئد زندگی کنند و فعالانه به دنبال شغل باشند. سفرهای خارجی بدون مجوز ویژه می‌تواند واجد شرایط بودن آنها را از بین ببرد. مسئولان می‌گویند آدرس‌های IP، که ممکن فیزیکی تقریبی کاربر را نشان می‌دهد، ابزار اصلی شناسایی متقاضیانی است که احتمالاً در خارج از کشور هستند. اندریاس مالمگرن، کنترل‌کننده عملیات اداره کارایی، گفت این اقدام برای جلوگیری از پرداخت‌های نادرست انجام می‌شود. او افزود: «ما درباره افرادی صحبت می‌کنیم که باید در سوئد باشند و در برنامه‌های بازار کار شرکت کنند، اما در خارج هستند.» بر اساس گزارش روزنامه‌هاگتنز نیتر، تاکنون ۴۰۰۰ نفر از طریق این سیستم شناسایی شده‌اند. آنها فرصت خواهند داشت پیش از هرگونه اقدام، توضیح دهند. در صورت تأیید تخلف، مزایای ماهانه تا حدود ۲۵۰۰ یورو قبل از مالیات ممکن است متوقف یا بازپس گیری شود. این تصمیم در حالی اتخاذ می‌شود که تلاش مشابهی در هلند، پس از تگرانی‌های مربوط به نقض قوانین حريم خصوصی اتحادیه اروپا، سال گذشته متوقف شد. مقامات سوئدی می‌گویند روش جدید با مقررات اتحادیه اروپا همخوانی دارد، اما برخی کارشناسان هشدار داده‌اند استفاده از ابزارهایی مانند VPN می‌تواند اعتبار داده‌های جمع‌آوری‌شده را زیر سؤال ببرد.

کاهش تعداد پناهجویان در آلمان

شمار پناهجویان در آلمان برای نخستین بار از سال ۲۰۱۱ کاهش یافته است. بر اساس گزارش دولت فدرال، تعداد افراد با وضعیت پناهندگی در این کشور در نیمه نخست سال جاری میلادی حدود ۵۰ هزار نفر کمتر شده و از ۳ میلیون و ۴۵ هزار نفر در پایان سال ۲۰۲۴ به ۳ میلیون و ۴۹۵ هزار نفر رسیده است. دلایل این کاهش شامل اعطای تابعیت به بسیاری از پناهجویان و افزایش تعداد اخراج‌ها اعلام شده است. وزارت کشور آلمان گزارش داده است که تنها در سال گذشته، بیش از ۸۳ هزار شهروند پیشین سوری تابعیت آلمان دریافت کرده‌اند. همچنین، اخراج برخی افراد با وضعیت نامطمئن نیز نقش مهمی در کاهش تعداد کل پناهجویان داشته است. با این حال، جمعیت پناهجویان هنوز بالاست. حدود ۴۹۲ هزار نفر از افراد حاضر در آلمان وضعیت نامطمئن دارند و بیش از یک میلیون و ۲۷۰ هزار نفر از جنگ اوکراین گریخته‌اند و در این کشور اقامت دارند. کلارا بونگر، سخنگوی امور داخلی و پناهندگی حزب چپ در بوندستاگ، هشدار داده که کاهش تعداد پناهجویان «دلیلی برای خوشحالی نیست» و شرایط جهانی باعث شده که فشارهای انسانی بر مرزها همچنان ادامه یابد. او افزود که کاهش آمارי نباید بحران پناهجویی را کم‌اهمیت جلوه دهد، چرا که مشکلات و نیاز به حمایت‌ها همچنان گسترده است. این کاهش، در حالی اتفاق می‌افتد که جریان ورود مهاجران جدید به آلمان ادامه دارد، اما سیاست‌های اداری و اعطای تابعیت به تعدادی از آنان توانسته است شمار افراد دارای وضعیت پناهندگی را کاهش دهد.